

EKOPLATBA NA PODPORU PÁSOVÉHO STŘÍDÁNÍ PLODIN PODLE § 24c

**Informace pro žadatele k provádění § 24c nařízení vlády č. 83/2023
Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb
zemědělcům, ve znění pozdějších předpisů**

Ekoplatba na podporu pásového střídání plodin	3
Metodické informace k pásovému střídání plodin	3
Video návody pro žadatele	3
Konzultace odborných institucí	4
Základní podmínky podle § 24c nařízení vlády k přímým platbám	4
1) Způsobilost dílu půdního bloku (DPB)	4
2) Vazba na základní celofaremní ekoplatbu	4
3) Vlastní nastavení pásového střídání na každém dotčeném DPB	4
4) Výjimky z požadavků	5
5) Omezení pro plochy s podélným sklonem pásů > 7 %	6
6) Náležitosti žádosti	6
7) Změny po 30. 9.	6
8) Neposkytnutí platby	6

Ekoplatba na podporu pásového střídání plodin

Pásové střídání plodin (dále jen PSP) představuje účinné opatření proti vodní a větrné erozi, využívá ochranný účinek vegetačního pokryvu. Spočívá v pravidelném střídání pásů plodin chráněných s nízkým protierozním účinkem (okopaniny, kukuřice, slunečnice aj.) a pásů plodin ochranných s vysokým protierozním účinkem (travní porosty, víceleté pícniny, hustě seté obilniny, luskoviny aj.) zakládaných ve směru blízkému vrstevnicím. Pásové střídání plodin se realizuje na svažitéch pozemcích s mírně členitým reliéfem, na kterých po dopadu srážek nedochází k intenzivnímu soustředěnému odtoku, a to na rozdíl od silně sklonitých pozemků s výraznou vertikální a horizontální členitostí, kdy je intenzita srážek vyšší než schopnost infiltrace. Zvýšená retenční schopnost a infiltrace významně sníží povrchový odtok na ochranných pásích, což vede ke snížení erozního smyvu.

Podmínky intervence *Pásové střídání plodin* vycházejí z certifikované metodiky „*Pásové střídání plodin jako protierozní adaptační opatření v pozemkových úpravách*“; základní parametry jsou převzaty z uvedeného zdroje (ISBN 978-80-244-6377-3).

Metodické informace k pásovému střídání plodin

Tato kapitola nabízí **praktické pokyny** pro správný návrh a ověření projektů PSP tak, aby odpovídaly **přesnému znění NV** a byly bezproblémově **kontrolovatelné ze strany SZIF**. Stručně vysvětluje vztah opatření k podmíněnosti (DZES) a zároveň žadatelům doporučuje **osvědčené nástroje a zdroje** pro přípravu projektu.

Na DPB, na kterém je uplatňováno PSP, se považuje DZES 5 za splněný.

Ekoplatba na pásové střídání plodin se poskytne pouze na DPB, na kterém budou pásy a stabilizační plochy vytvořeny přesně podle textu NV. Doporučujeme proto využít **modul MoPSP pro QGIS** (dostupný na: [Ke stažení / Zásuvný modul MoPSP / Pásové střídání plodin / Půdní služba | Státní pozemkový úřad](#)) a postupovat podle přiloženého návodu https://www.spucr.cz/frontend/webroot/uploads/files/2025/04/technicky_posptup_psp_2025_v_z125042.pdf.

Video návody pro žadatele

Pro žadatele jsou dále k dispozici k využití tyto video návody, které je postupně provedou tvorbou projektu:

- 1) Návrh projektu a ověření projektu: <https://youtu.be/FpE0UXtsNkM>
- 2) Návrh projektu II: [Návod pro tvorbu projektu pro ekoplatbu na podporu pásové střídání plodin 3 část Aplikace MoPSP](#)

Případně pro začátečníky úvod do práce s QGIS: [Návod pro tvorbu projektu k Ekoplatbě na podporu pásového střídání plodin1. část - Práce s QGIS](#)

Konzultace odborných institucí

Vzhledem k tomu, že se pásové střídání plodin může jevit jako technicky náročnější opatření, může žadatel své případné technické dotazy zaslat na tyto e-mailové kontakty:

- projekt.PSP@seznam.cz
- mikr.agro@seznam.cz

Základní podmínky podle § 24c nařízení vlády k přímým platbám

1) Způsobilost dílu půdního bloku (DPB)

- **Druh kultury a evidence:** DPB je v evidenci využití půdy veden jako **standardní orná půda** a je evidován na žadatele **min. od dne podání žádosti do 30. 9.** daného roku.
- **Minimální výměra DPB: ≥ 4 ha.**
- **Sklonitost:**
 - DPB evidovaný jako silně erozně ohrožený nebo mírně erozně ohrožený se sklonitostí alespoň **3 %** na **nejméně 70 % výměry DPB (účinnost od 1.4.2026)**.
 - S účinností od 1.7.2026 (tj. pro hospodářský rok 2026/2027) DPB evidovaný se sklonitostí alespoň **3 %** na **nejméně 70 % výměry DPB**

2) Vazba na základní celofaremní ekoplatbu

- Ekoplatba na pásové střídání se poskytne **pouze tehdy**, pokud žadateli byla ve stejném roce **poskytnuta základní celofaremní ekoplatba**.

3) Vlastní nastavení pásového střídání na každém dotčeném DPB

3a) Pěstování v pásových blocích (produkční pásy):

- Na DPB jsou **pěstovány plodiny pro sklizeň v témže kalendářním roce**. Plodiny jsou **pravidelně střídány min. ve 4 pásech**, každý o **max. šíři 43 m**.
- **Skladba plodin v pásech – povinné podmínky současně:**
 1. **Nejde výhradně** o plodiny s **nízkou ochrannou funkcí** dle § 8 odst. 1 písm. c) NV k podmíněnosti **ani o mák setý**.
 2. Pěstované plodiny **náleží do různých čeledí** (dle botanické klasifikace) **s výjimkami:**
 - **kukuřice a čirok** lze střídát s ostatními plodinami z **čeledi lipnicovité**,
 - **vojtěšku a jetel** lze střídát s ostatními plodinami z **čeledi bobovitých**.
 3. **Nesmí být pěstovány: brambory** ani **plodiny vyjmenované v § 32 nebo § 33 NV PP** (zelenina s velmi vysokou / vysokou pracností).
 4. **Kontinuita pokryvu / půdoochranné technologie:** od **podání žádosti v roce sklizně do 30.9.** zůstane **alespoň jeden ze dvou sousedních pásů** pokryt

porostem nebo **nezapravenými posklizňovými zbytky**, případně je **zpracován strip-till** nebo **přímým výsevem** následné plodiny; u **širokořádkových** musí být použita **půdoochranná technologie** dle NV k podmíněnosti.

3b) Stabilizační plochy (neprodukční pásy pro stabilitu a obsluhu):

- Žadatel je povinen založit **plochy pro stabilizaci svahu / napojování polních operací**, na nich jsou pěstovány **trávy** nebo **jejich směsi** s víceletými **N-vázajícími plodinami** dle přílohy NV k podmíněnosti; **pouze mulčování, bez odklizu hmoty**; nutné dodržet minimální šíře ploch podél okraje DPB.

3c) „Mimo pásy“ – limitované pěstování:

- Souhrn ploch plodin **pěstovaných mimo pásy** (tj. nikoli v pásové skladbě) smí činit **max. 10 % výměry DPB**.

3d) Ochrana na drahách soustředěného odtoku:

- **Na každé straně dráhy** soustředěného odtoku je **min. 7,5 m pás trav čeledi lipnicovité** nebo jejich směsí, **pouze mulč, bez odklizu**.

3e) Podíl ploch:

- **Souhrnná výměra** stabilizačních ploch, ploch drah soustředěného odtoku vody a výjimek (např. krajinné prvky, plochy plodin, na které je podána žádost o poskytnutí dotace na podopatření biopásy a druhově bohaté pokrytí orné půdy podle nařízení vlády upravujícího agroenvironmentálně-klimatická opatření atd.) je **min. 5 % a max. 30 %** výměry DPB.

3f) Podélný sklon pásů při obdělávání:

- **Na min. 70 % plochy DPB**, kde je **sklon $\geq 3 \%$** , nesmí **podélný sklon pásů ve směru obdělávání** překročit **50 % hodnoty sklonitosti terénu, max. však 7 %**.

3g) Technické provedení bez rýh z rozoru:

- Na hranicích ploch **různých plodin** se **nevyskytují brázdy z rozoru**.

4) Výjimky z požadavků

Podmínky dle odstavce **3 písm. a)** (na produkční pásy) se **nevztahují** na:

- **krajinné prvky,**
- **AEKO biopásy, druhově bohaté pokrytí orné půdy a**
- Plochy: stabilizační, plodiny mimo pásy za účelem sklizně, dráha soustředěného odtoku - tj. plochy založené **podle odstavce 3 písm. b) až písm. d)**.

5) Omezení pro plochy s podélným sklonem pásů > 7 %

- **Souvislé plochy > 1 ha s podélným sklonem pásů > 7 % mohou tvořit max. 10 % výměry DPB se sklonem ≥ 3 %; max. výměra jedné takové souvislé plochy je 2 ha.**

6) Náležitosti žádosti

- Součástí žádosti je kromě obecných náležitostí také **vymezení směrových trajektorií** pásového střídání plodin.

7) Změny po 30. 9.

- **Po 30. 9. se nepřipouštějí změny** v části žádosti – která obsahuje dle § 5 písm. b):

seznam a výměru hlavní plodiny na všech dílech půdních bloků evidovaných k datu podání žádosti na žadatele v evidenci využití půdy se zemědělskou kulturou standardní orná půda, travní porost, úhor nebo plocha s víceletými produkčními plodinami a informaci o

1. meziplodině pěstované před touto hlavní plodinou podle § 10 odst. 3 nařízení vlády upravujícího pravidla podmíněnosti plateb zemědělcům,
2. jiné plodině pěstované souběžně s touto hlavní plodinou jako součást půdoochranné technologie v souladu s § 8 až 8b nařízení vlády upravujícího pravidla podmíněnosti plateb zemědělcům,
3. podsevu jiné plodiny pěstované jako součást půdoochranné technologie v souladu s § 8 nařízení vlády upravujícího pravidla podmíněnosti plateb zemědělcům, nebo
4. skutečnosti, že se jedná o plochu využívanou k vědecké nebo výzkumné činnosti nebo zkušebnictví, a doklady prokazující tuto skutečnost pro účely kontroly podmíněnosti podle zákona o zemědělství

8) Neposkytnutí platby

- Fond **neposkytne** ekoplatbu **na daný DPB**, pokud žadatel **nesplní kteroukoliv z** podmínek stanovenou **pro tuto ekoplatbu v NV**.

Upozorňujeme, že Ekoplatba na PSP je vyplácena pouze na DPB, kde jsou pásy a stabilizační plochy vytvořeny přesně podle NV; doporučené nástroje významně snižují riziko chyb při návrhu a deklaraci.

Právní nárok lze odvozovat pouze z právní normy a dalších předpisů, a nikoliv z textu tohoto dokumentu, který není právně závazný.